

ALGORITMER

En algoritme er en "opskrift" på, hvordan man løser et bestemt problem.

Mere formelt:

An algorithm is an ordered set of unambiguous, executable steps that define a terminating process.

Til at beskrive algoritmer er det nyttigt at bruge pseudokode.

"Høj-niveau sprog", hvor man bruger key words, som i programmerings-sprog, men også almindelig tekst.

Søg efter et element x i en liste L

Kan gøres v.h.a. sekventiel søgning (også kaldet linear søgning):

Sequential Search (L, x)

$n = L.length$

$i = 1$

While $i \leq n$ and $L[i] \neq x$

$i++$

If $i \leq n$

Return i

Else

Return "Not found"

Er dette en algoritme?

Ordered, unambiguous, executable, terminating?

Eks: $x = 5$

$L =$

1	7	8	2	5	9	3	11
---	---	---	---	---	---	---	----

$L =$

1	7	8	2	5	9	3	11
---	---	---	---	---	---	---	----

1	7	8	2	5	9	3	11
---	---	---	---	---	---	---	----

1	7	8	2	5	9	3	11
---	---	---	---	---	---	---	----

1	7	8	2	5	9	3	11
---	---	---	---	---	---	---	----

1	7	8	2	5	9	3	11
---	---	---	---	---	---	---	----

x og samtlige elementer til venstre for x checkes.
Hvis x ikke findes i L , checkes alle elementer i L .

Hvis L er sorteret, kan det gøres mere effektivt v.h.a. binær søgning:

Eks: $x=10$

$L =$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

Check midtste element

$x > 8$, så vi fortsætter søgningen til højre for 8:

$L =$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

$x < 12$

$L =$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

Binary Search (L, x)

$l=1, r=L.length, m = \lfloor \frac{l+r}{2} \rfloor$

While $l \leq r$ and $L[m] \neq x$

 If $x < L[m]$

$r = m-1$

 Else

$l = m+1$

$m = \lfloor \frac{l+r}{2} \rfloor$

 If $x == L[m]$

 Return m

 Else

 Return "Not found"

I eksemplet ovenfor checkede vi 3 ud af 15 tal.
I værste tilfælde ville vi have checket 4 tal
(hvis vi f.eks. søgte efter 11).

Hvor mange tal kommer vi i værste tilfælde til
at checke, når $L.length = n$?

Efter første check er der $\leq n/2$ elementer tilbage:

Efter andet check er der $\leq n/4$ elementer tilbage:

...

Efter i 'te check er der $\leq n/2^i$ elementer tilbage.

Det sidste check foretages senest, når der er 1
element tilbage.

$$\frac{n}{2^i} \leq 1 \quad (\Leftrightarrow) \quad n \leq 2^i \quad (\Leftrightarrow) \quad \log_2 n \leq i$$

D.v.s. max # check: $\lfloor \log_2 n \rfloor + 1$

Bemærk, at den samlede køretid er proportional
med #check.

Derfor siger vi, at køretiden er $O(\log n)$.

O -notationen giver en øvre grænse for „størrelses-
ordenen“ af køretiden.

Bestemmelse af køretid

Vælg en karakteristisk operation op., sådan at algoritmens køretid er proportional med den samlede tid brugt på op.

I overstående eks. var op. sammenligning af elementer.

Hvad er køretiden af SequentialSearch?

I værste tilfælde sammenligner vi x med hvert af de n elementer i L .

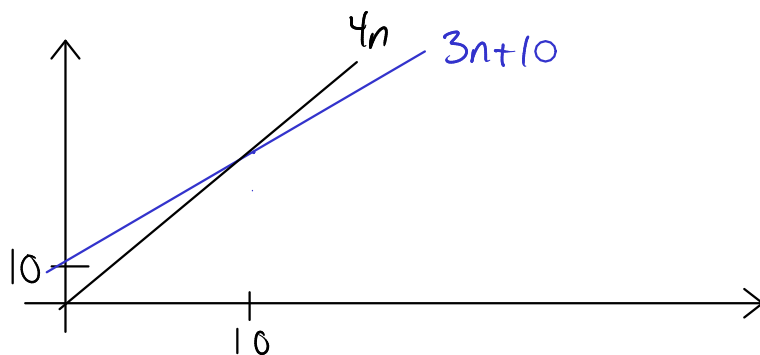
D.v.s. køretiden er $O(n)$.

Hvis vi lavede $\frac{1}{2}$ eller $3n$ sammenligninger, ville køretiden også være $O(n)$.

Definition:

$T(n) \in O(f(n))$, hvis der findes $k, n' \in \mathbb{Z}$, sådan at $T(n) \leq k \cdot f(n)$, for alle $n \geq n'$.

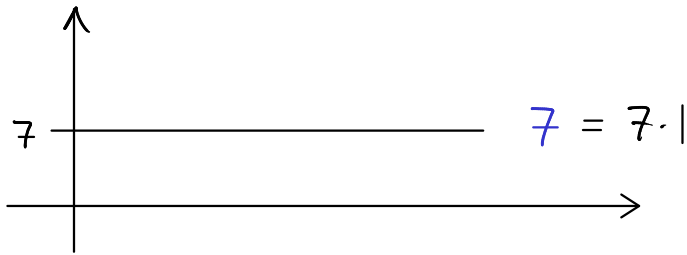
Eks: $3n+10 \in O(n)$

Her er
 $k=4$ og $n'=10$

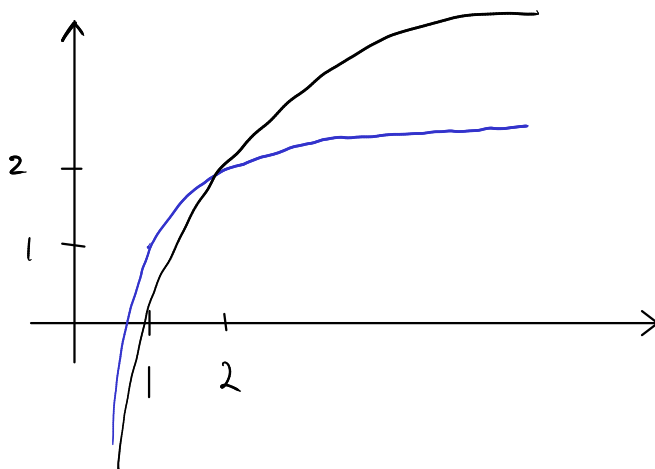
Det, der betyder noget, er, hvor hurtigt $T(n)$ vokser.

Eks: $7 \in O(1)$

Eks: $\log_2(n)+1 \in O(\log n)$

$$\log_2(n)+1 \leq 2 \log_2(n), \text{ for } n \geq 2 :$$

$$k=2$$
$$n'=2$$

Bemærk:

$$\log_a(n) \in O(\log_b(n)), \text{ hvis } a, b \in O(1)$$

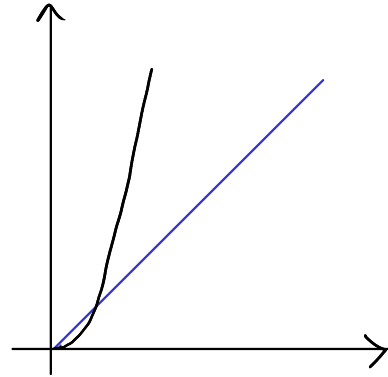
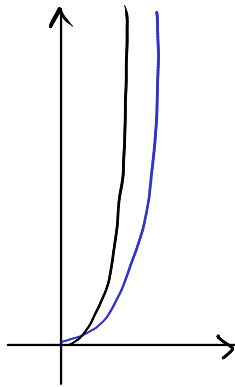
fordi:

$$\log_a(n) = \frac{\log_b(n)}{\log_b(a)}, \text{ og}$$

$$a, b \in O(1) \Rightarrow \log_b(a) \in O(1)$$

Derfor skriver vi blot $O(\log n)$ i st. for $O(\log_2 n)$

Eks: $10n^2 + n \in O(n^2)$ og $n \in O(n^2)$

Alternativ definition:

$T(n) \in O(f(n))$, hvis der findes $k, n' \in \mathbb{Z}$, så

$$\frac{T(n)}{f(n)} < k \quad \text{for } n \geq n'$$

Eks:

$3n + 10 \in O(n)$:

$$\frac{3n + 10}{n} = 3 + \frac{10}{n} \leq 4 \quad \text{for } n \geq 10$$

$\log(n) + 1 \in O(\log n)$

$$\frac{\log(n) + 1}{\log(n)} = 1 + \frac{1}{\log n} \leq 2 \quad \text{for } n \geq 2$$

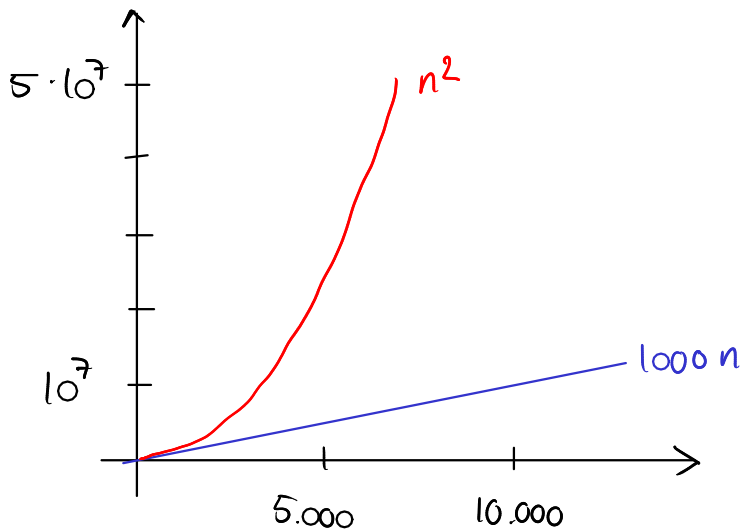
$10n^2 + n \in O(n^2)$:

$$\frac{10n^2 + n}{n^2} = 10 + \frac{1}{n} \leq 11 \quad \text{for } n \geq 1$$

Det, der betyder noget, er det mest betydelige led, d.v.s. det der vokser hurtigst.

Man må altid fjerne mindre betydelige led, og konstanter, der går på det mest betydelige led.

Eks:

Eksempler på køretider:

1 konstant

$\log(n)$ logaritmisk

n lineær

$n \log(n)$

n^2 kvadratisk

n^3

n^{10}

2^n

10^n

} polynomiel

} eksponentiel

Antag, at der kan udføres 10^9 operationer per sekund. Nedenstående tabel viser, for forskellige køretider, hvor store input, der kan behandles inden for hhv. 1 sek, 1 min, 1 dag og 1 år.

#op. for input af str. n	1 ms	1 s	1 min	1 døgn	1 år
$\log_2 n$	$10^{300.000}$				
n	10^6	10^9		$9 \cdot 10^{13}$	
$n \log_2 n$	$6 \cdot 10^4$			$2 \cdot 10^{12}$	
n^2	10^3			$9 \cdot 10^6$	
n^3	10^2	10^3		$4 \cdot 10^4$	
2^n	20	30			55

Virker algoritmen, som den skal?

Til at bevise korrektheden af en iterativ (eller rekursiv) algoritme kan man bruge en løkke-invariant.

Sequential Search (L, x)

$n = L.length$

$i = 1$

While $*I*$ $i \leq n$ and $L[i] \neq x$

$i++$

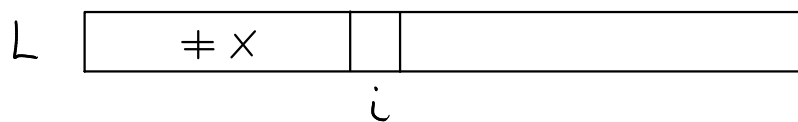
If $i \leq n$

Return i

Else

Return "Not found"

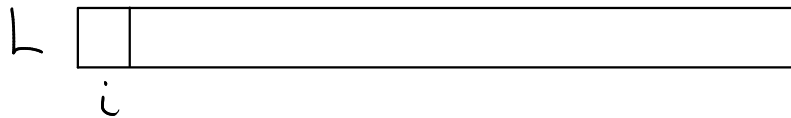
Løkke-invariant I : $x \neq L[j]$, for $1 \leq j \leq i-1$

I er opfyldt, hver gang vi kommer til $*I*$,
d.v.s. lige når vi skal til at checke betingelsen
 $i \leq n$ and $L[i] \neq x$.

Dette kan bevises o.h.a. induktion, som I lærer om
i DM549 om et par uger:

Første gang vi kommer til $*I*$:

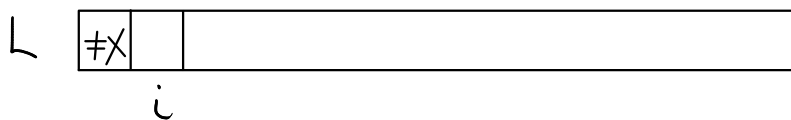
I siger, at der ikke er nogen elementer til venstre for plads i , som er lig med x .

Der er ingen elementer til venstre for plads i , så udsagnet er trivelt opfyldt.

Derefter checker vi, om $L[i] \neq x$.

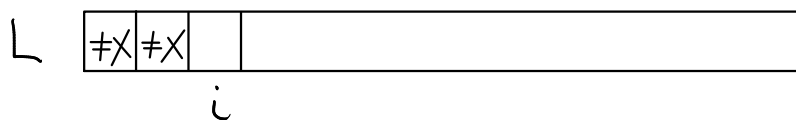
Hvis det er tilfældet, inkrementeres i .

Nu har vi følgende situation:

D.v.s. næste gang, vi kommer til $*I*$, er I igen opfyldt.

Hvis vi igen finder, at $L[i] \neq x$, inkrementeres i endnu en gang. Nu har vi:

D.v.s. næste gang, vi kommer til $*I*$, er I igen opfyldt.

Og sådan kan vi fortsætte...

Når vi til sidst forlader while-løkken, skyldes det en af to ting:

- $L[i] = x$

I dette tilfælde returneres i , og det er indeks til en plads i L , hvor man kan finde x .

D.v.s. korrekt output i dette tilfælde.

- $i = n+1$

I dette tilfælde returneres "Not found".

Da $i > n$, følger det af I, at x ikke findes i L .

L ≠ x

D.v.s. også korrekt output i dette tilfælde.

Binary Search (L, x)

$l = 1, r = L.length, m = \lfloor \frac{l+r}{2} \rfloor$

While ~~I~~ $l \leq r$ and $L[m] \neq x$

If $x < L[m]$

$r = m - 1$

Else

$l = m + 1$

$m = \lfloor \frac{l+r}{2} \rfloor$

If $x == L[m]$

Return m

Else

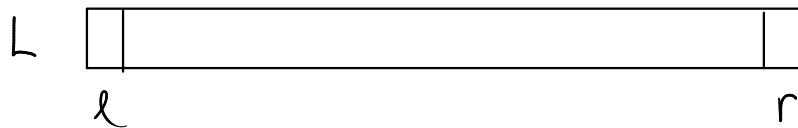
Return „Not found“

Invariant I:

Hvis x findes i L , findes den i $L[l..r]$:

Første gang vi kommer til ~~I~~, er det trivielt sandt:

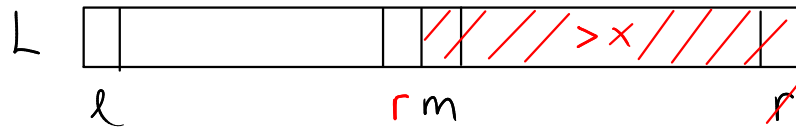

Derefter checker vi, om $x \neq L[m]$.

Hvis det er tilfældet er der to muligheder:

- $x < L[m]$

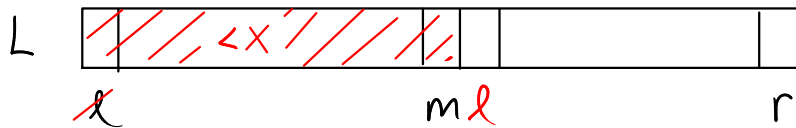
I dette tilfælde opdateres r :

Herefter er I stadig opfyldt

- $x > L[m]$

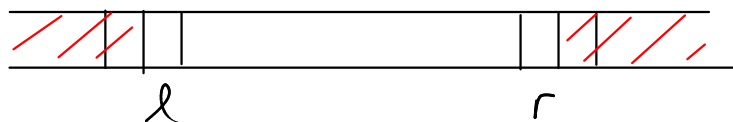
I dette tilfælde opdateres l :

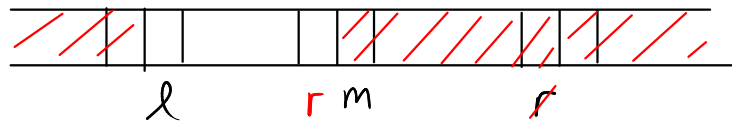
Herefter er I stadig opfyldt

Genselt:

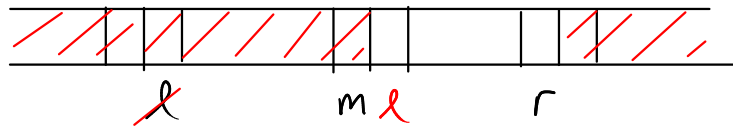
Lige inden vi checker $l \leq r$ and $L[m] \neq x$,
gælder I:

Efter gennemløb af løkken gælder I stadig:

eller

Når vi til sidst forlader while-løkken, skyldes det en af to ting:

- $L[m] = x$

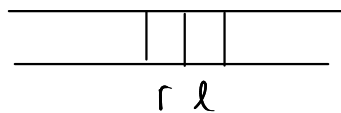
I dette tilfælde returneres i , og det er indeks til en plads i L , hvor man kan finde x .

D.v.s. korrekt output i dette tilfælde.

- $l > r$

I dette tilfælde returneres "Not found".

Da $l > r$, er $L[l..r]$ tomt:

Dermed følger det af I, at x ikke findes i L .

D.v.s. også i dette tilfælde korrekt output.

De to algoritmer er iterative, d.v.s. det meste af arbejdet foregår i en (while-)løkke.
Kunne også skrives som rekursive algoritmer, d.v.s. algoritmer, som kalder sig selv.

Seq Search Rec (L, x, l, n)

If $l \leq n$

If $L[l] = x$

Return l

Else

Return SeqSearch Rec ($L, x, l+1, n$)

Else

Return "Not found"

Binary Search Rec (L, x, l, r)

If $l \leq r$

$m = \lfloor \frac{l+r}{2} \rfloor$

If $L[m] = x$

Return m

Else if $x < L[m]$

Return Binary Search Rec ($L, x, l, m-1$)

Else

Return Binary Search Rec ($L, x, m+1, r$)

Else

Return "Not found"

Eks : $X = 10$

$L = \begin{bmatrix} 7 & 9 & 10 & 3 & 2 & 8 \end{bmatrix}$

SeqSearchRec($L, 10, 1, 6$)

If $1 \leq 6$

If $L[1] = 2$

Return 1

Else

Return SeqSearchRec($L, 10, 2, 6$)

Else

Return "Not found"

If $2 \leq 6$

If $L[2] = 10$

Return 2

Else

Return SeqSearchRec($L, 10, 3, 6$)

Else

Return "Not found"

If $3 \leq 6$

If $L[3] = 10$

Return 3

Else

Return SeqSearchRec($L, 10, 4, 6$)

Else

Return "Not found"

...